

Planbeschrijving Veerhaven Breskens

Verbetering steenbekleding Veerhaven Breskens

9 juni 2005

Projectbureau Zeeweringen Verbetering steenbekleding Veerhaven Breskens Planbeschrijving			
Auteur: J. Perquin	controle	intern	A.O.
Versie: 1.0	paraaf	\$	<i>[Handwritten Signature]</i>
Datum: 9 juni 2005	d.d.	10-06-2005	13-6-05
Documentnummer: PZDT-R-05157 ontw			

009475 2005 PZDT-R-05157 ontw
Planbeschrijving Veerhaven Breskens

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Situatiebeschrijving	7
2.1	Huidige dijk	7
2.1.1	Situering	7
2.1.2	Opbouw en bekleding	8
2.1.3	Eigendom en beheer	8
2.1.4	Veiligheidstoetsing	8
2.2	Andere belangen	8
2.2.1	Landschap	9
2.2.2	Natuur	9
2.2.3	Cultuurhistorie	11
2.3	Overige aspecten	11
3	Randvoorwaarden en uitgangspunten	12
3.1	Algemeen	12
3.2	Randvoorwaarden	12
3.2.1	Veiligheid	12
3.2.2	Natuur	12
3.3	Uitgangspunten	13
3.3.1	Veiligheid	13
3.3.2	Kosten	13
3.3.3	Landschap	13
3.3.4	Natuur	13
3.3.5	Milieubelasting	14
3.3.6	Overige aspecten	14
4	Keuze ontwerp	15
4.1	Mogelijke oplossingen	15
4.2	Selectiecriteria	15
4.3	Motivatie keuze	15
5	Ontwerp en plan	17
5.1	Nieuwe situatie	17
5.1.1	Kreukelberm en teenconstructie	17
5.1.2	Glooiing	17
5.1.3	Berm en onderhoudstrook	17
5.2	Voorzieningen gericht op uitvoering werk	17
5.3	Voorzieningen ter beperking nadelige gevolgen	17
5.3.1	Landschap	17
5.3.2	Natuur	18
5.3.3	Cultuur	18
5.3.4	Overig	18
5.4	Voorzieningen ter bevordering LNC-waarden	18
5.4.1	Landschap	18
5.4.2	Natuur	18
5.4.3	Cultuur	18

6	Effecten 19
6.1	Landschap 19
6.2	Natuur 19
6.3	Cultuurhistorie 19
6.4	Overig 19
7	Procedures en besluitvorming 20
7.1	M.e.r.-beoordeling 20
7.2	Planvaststelling en goedkeuringsprocedure 20
7.3	Vogel- en habitatrichtlijn 21
7.4	Vergunningen en ontheffingen 21
8	Referenties 23

1 Inleiding

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm.

Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen. Daarvoor is het projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is. Andere aspecten van de sterkte van de dijk worden in principe buiten beschouwing gelaten.

De steenbekleding van het dijktraject Veerhaven Breskens dient te worden verbeterd. Na verbetering dient het met steen beklede deel van dit dijktraject te voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de Waterkering. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast is er ook aandacht voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, natuur, cultuurhistorie (de zogenoemde LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

Deze planbeschrijving (incl. bijlagen) bevat alle relevante informatie voor de inspraak en de besluitvorming. Het geeft precies aan wat de bedoeling is, hoe en wanneer het werk wordt uitgevoerd, welke gevolgen het werk zelf heeft op de omgeving -in de ruimste zin des woord- en hoe wordt omgegaan met de eventuele gevolgen van de werkzaamheden.

De planbeschrijving is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies. De hierbij behorende documenten zijn vermeld in Hoofdstuk 8, Referenties.

De planbeschrijving dient verschillende doelen:

- als plan zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet op de Waterkering;
- als basis voor het aanvragen van andere vergunningen en/of ontheffingen, waaronder de ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

Volgens de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn moet voor natuurwaarden een 'passende beoordeling' worden uitgevoerd, indien significante effecten niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. De

resultaten van deze beoordeling zijn in deze planbeschrijving meegenomen.

De planbeschrijving is gemaakt door het projectbureau Zeeweringen in overleg met de beheerder van de dijk, het districts Westerschelde van Rijkswaterstaat Zeeland. De beheerder stelt de planbeschrijving als ontwerp vast, waarna het zowel bij de beheerder als bij de provincie Zeeland ter inzage wordt gelegd. Gedurende de inspraakperiode krijgt eenieder de gelegenheid om zijn of haar zienswijze met betrekking tot het plan aan de provincie bekend te maken. Mogelijk zijn de zienswijzen voor de beheerder aanleiding om het plan te wijzigen. De zienswijzen en de (eventueel gewijzigde) planbeschrijving worden vervolgens definitief vastgesteld door de beheerder en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten gezonden. Het besluit omtrent goedkeuring wordt binnen zes weken na de verzending ter goedkeuring bekendgemaakt.

Alvorens Gedeputeerde Staten haar goedkeuring aan dit plan verleent, neemt zij een besluit of het al dan niet noodzakelijk is de procedure voor de milieu-effectrapportage te doorlopen.

2 Situatiebeschrijving

2.1 Huidige dijk

2.1.1 Situering

Het dijktraject Veerhaven Breskens ligt langs de veerhaven die zich ten noorden van de kom van het dorp Breskens (gemeente Sluis) bevindt. Het traject bestaat uit twee afzonderlijke delen:

1. Deel Veerhaven: de steenbekleding op het oostelijk deel van de veerhaven (tussen dijkpaal 68,3 (+50m) en dp 68,5).
2. Deel Promenade: de bekleding op de overgang van de oostelijke havendam van de haven naar het dijktraject Handelshaven/Veerhaven Breskens, ook wel Promenade Breskens genoemd (tussen dijkpaal 68,0 (+50m) en dp 68,3).

Het deeltraject Veerhaven ligt in de kom van de veerhaven, ten oosten van de veerfuik. Dijkvloeiing en bovenbeloop liggen hier ver uit elkaar met daartussen een zeer brede 'berm' in de vorm van het veerplein met (voormalige) opstelstroken, parkeerhavens en een cafetaria. Het deeltraject Promenade ligt in de 'oksel' van de oostelijke havendam en het brede strand langs de promenade van Breskens. Het bovenbeloop van de zeekering heeft hier het uiterlijk van een duin (verstevigde en overstoven duinvoet). Binnendijks liggen de woonhuizen van Breskens direct achter dit duin. Op dit duin bevindt zich precies ter hoogte van het deeltraject Promenade een hotel.

De bekleding op het westelijk deel van de veerhaven wordt buiten beschouwing gelaten. Dit deel wordt verbeterd in het kader van het project Zwakke Schakels. Ook het onderhoudspad rondom de westelijke zijde van het havenbekken wordt om die reden niet binnen dit project meegenomen. De bekleding ten oosten van de oostelijke havendam is grotendeels bedekt met zand, met uitzondering van de overgang naar de vloeiing langs de promenade. Dit deel zal wel binnen dit werk worden verbeterd. Het haventerrein dat is gelegen op een niveau tussen 3,6 m boven NAP en 5,5 m boven NAP wordt omringd met een dijk die het bovenbeloop vormt. Het haventerrein en de dijk rondom dit terrein worden niet in dit project meegenomen. Voor de inrichting van het haventerrein is de gemeente Sluis nog plannen aan het ontwikkelen; de dijk is onderdeel van het project Zwakke Schakels. Het havenbekken van de veerhaven is aan de westzijde en aan de oostzijde afgeschermd met havendammen. De havendammen vallen ook buiten het projectgebied. Zij vormen geen onderdeel van de primaire waterkering.

Het projectgebied is weergegeven in Bijlage 1.

2.1.2 Opbouw en bekleding

Het profiel van de dijk bestaat uit de teen, de ondertafel, de boventafel, de berm en het bovenbeloop. De grens tussen de ondertafel en de boventafel ligt ongeveer op het niveau van gemiddeld hoogwater. Voor het ontwerp zijn zowel de bekleding als de kern van de dijk van belang.

De bekleding in de veerhaven zelf bestaat uit gepenetreerde stortsteen en betonblokken. De onderhoudsstrook boven deze bekleding bestaat uit betonblokken. In de oostelijke havendam is een zgn. 'verborgen' bekleding aanwezig. De bekleding op het deel van het talud dat aansluit op het dijkvak Veerhaven-Handelshaven bestaat uit Basaltonzuilen op een asfaltlaag. De onderhoudsweg en het bovenbeloop zijn bekleed met waterbouwasfaltbeton. De kern van de dijk bestaat uit zand.

De dwarsprofielen zijn weergegeven in Bijlage 2 t/m 4.

2.1.3 Eigendom en beheer

Het dijktraject is in eigendom bij de Dienst Domeinen en in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland, district Westerschelde.

2.1.4 Veiligheidstoetsing

De Wet op de waterkering schrijft voor dat de dijkbeheerder iedere vijf jaar de dijken toetst aan de veiligheidsnorm. In Zeeland is de veiligheidsnorm vastgesteld op 1/4000 keer per jaar. Eenvoudig gezegd moet een dijk in Zeeland een zeer zware stormvloed kunnen weerstaan met een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 per jaar.

In 1998 heeft de toenmalige dienstkring Zeeuws-Vlaanderen het dijktraject getoetst. De toetsing is door het projectbureau Zeeweringen gecontroleerd en opgenomen in een vrijgavedocument. Het eindoordeel van de toetsingen luidt als volgt:

- o De in het deeltraject Veerhaven voorkomende gepenetreerde stortsteen is voldoende sterk.
- o De betonblokken op het talud oostelijk van de veerfuik en de betonblokken die als onderhoudsstrook boven het talud liggen zijn afgekeurd.
- o Het zich in het bovenste gedeelte van de bekleding bevindende waterbouwasfaltbeton in het deeltraject Promenade is goedgekeurd, de resterende bekleding is onvoldoende sterk.

Niet getoetst is de betonblokkenglooiing in de veerhaven, deze wordt echter ook als onvoldoende beschouwd omdat het hier een bekleding van betonblokken direct op een kleilaag betreft.

2.2 Andere belangen

De Wet op de waterkering schrijft voor dat bij het maken van een plan voor dijkverbetering rekening gehouden dient te worden met alle bij de uitvoering van het plan betrokken belangen, zoals landschap, natuur en cultuur.

Van de natuurwaarden heeft een belangrijk aantal inmiddels een beschermde status in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (en de vertaling daarvan in de Nederlandse Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet).

2.2.1 Landschap

Het landschap op en rond de zeeweringen wordt bepaald door de Westerschelde en door de zeewering zelf. De zeearm vormt daarbij een duidelijke eenheid met een eigen karakter. De zeewering beweegt zich als een continu lijnvormig element door het landschap. Het vormt als het ware de lijst rond de Westerschelde en draagt bij aan de eenheid en het karakter van de Westerschelde. Het continue karakter van de 'lijst' wordt bepaald door de waterdynamiek, de vegetatie, de historische dijkopbouw en de waterkerende functie. Hierdoor is een (landschaps)beeld ontstaan dat een bijzonder Zeeuws cultuuroed vormt. De horizontale zonering op de dijk bestaat uit de getijdezone (ondertafel), de zone boven gemiddeld hoog water (boventafel) en de zone berm-bovenbeloop-kruin. Ook de vegetatie kent een horizontale zonering die aansluit op bovenstaande indeling. Het landschapsbeeld voor het dijktraject Veerhaven Breskens wijkt voor het grootste deel niet af van bovenstaande. Het bovenbeloop heeft het uiterlijk van een duin met bijbehorende vegetatie (zie ook Subparagraaf 2.1.1) en een zeer brede berm.

2.2.2 Natuur

Vogel- en habitatrichtlijngebied

Op de dijkverbeteringslocaties en directe omgeving broeden geen kwalificerende vogelsoorten. Voor niet-broedvogels is alleen het slik direct ten oosten van de oostelijke havendam mogelijk geschikt als foerageergebied voor steltlopers. Dit slik bevindt zich op minimaal 50 m van de oostelijk dijkverbeteringslocatie, de tussenliggende zone bestaat uit opgespoten zand oftewel kunstmatig strand. Hoge dichtheden aan foeragerende vogels worden hier niet verwacht gezien de verstoring door recreanten vanaf de dijkzone en de oostelijke havendam, en de aanwezigheid van de Hooge Platen op circa 3 km ten oosten van het projectgebied. Op de oostelijke havendam wordt in het najaar en 's winters soms overtijd door relatief kleine groepen steltlopers. Op basis van de maandelijkse tellingen over een veel groter traject gaan, kan worden uitgegaan van ca. 20 Bontbekplevieren, 15 à 20 Steenlopers en ca. 40 Scholeksters.

In de omgeving van het deeltraject Promenade komt het kwalificerende habitatype 'Estuaria' voor in de vorm van zandig slik en open water. Dit habitat bevindt zich op een afstand van circa 50 m. De meest dichtbijgelegen kwalificerende terrestrische habitats liggen op een afstand van minimaal 300 m. Het betreft de habitattypen 'Wandelende duinen' (2110) en 'Duinen met duindoorn' (2160). Het aanwezige strand maakt geen deel uit van kwalificerend habitat, aangezien het kunstmatig is aangebracht en steeds wordt aangevuld. De veerhaven ligt buiten de begrenzing van het habitatrichtlijngebied.

De kwalificerende soorten van het habitatrictlijngebied rivierprik, zeeprik, gewone zeehond en groenknolorchis komen in het projectgebied en directe omgeving niet voor.

Flora- en faunawetsoorten

In het projectgebied zelf zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Wettelijk beschermde soorten komen echter wel dicht in de buurt van het toekomstige werk voor. Aan de voet van het 'bovenbeloop' oftewel het kunstmatige duin langs de promenade komt in een ca. één meter brede strook de Bijenorchis (*Ophrys apifera*) voor. Voorts bevindt zich in het duingrasland ten westen van het hotel, tussen de werklocatie in de veerhaven en Breskens in, de grootste en meest standvastige groeiplaats van een in Nederland zeer zeldzame soort: de Bokkenorchis (*Himantoglossum hircinum*). In hetzelfde gedeelte komen ook de zeldzame Poppenorchis (*Aceras antropophorum*) en de Bijenorchis voor. Voorts is op ca. 300 meter ten oosten van het deeltraject Promenade de beschermde Blauwe zeedistel aangetroffen.

Op de aan te pakken dijkvlooiing en het onderhoudspad bevond zich in 2004 geen enkel territorium van broedvogels. Ook op de aangrenzende delen van het veerplein, het 'plateau' grenzend aan het deeltraject Promenade en op de oostelijke havendam zijn geen territoria van broedvogels vastgesteld. Op het nabijgelegen kunstmatige duin, dat met prikkeldraad van het strand is afgeschermd, zijn binnen een afstand van 200 m van de werklocatie broedterritoria vastgesteld van de Fazant, de Holenduif, de Graspieper, de Merel, de Spotvogel, de Grasmus, de Tuinfluiter en de Kneu. Aan de zuidkant van het parkeerterrein dat grenst aan de veerhaven zijn territoria van de Koolmees en de Zwartkop vastgesteld.

Het (opgespoten) strand vervult niet of nauwelijks een functie als foerageergebied voor steltlopers. Op de oostelijke havendam wordt in het najaar en 's winters soms overtijd door relatief kleine groepen steltlopers.

Er zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen. In de directe nabijheid van het deeltraject Veerhaven is de Haas geconstateerd. Andere zoogdiersoorten zijn in de omgeving van de werklocaties Veerhaven en Promenade niet waargenomen. De bebouwing van Breskens kan voor vleermuizen van belang zijn.

Mogelijk buitendijks voorkomende beschermde vissoorten worden op basis van hun eisen aan het leefgebied niet in de zone direct langs de dijk verwacht.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelden waargenomen.

Overig

Op de steenbekledingen komen in de getijdenzone verschillende wieren en schelp- en weekdieren voor. Deze organismen komen onder

natuurlijke omstandigheden voor op de Atlantische rotskusten. Het harde substraat van de dijkbekledingen biedt een voor Nederlandse begrippen bijzondere mogelijkheid voor de vestiging van deze levensgemeenschappen.

De zone boven gemiddeld hoogwater (GHW) bevindt zich buiten de dagelijkse invloed van eb en vloed, maar staat wel onder invloed van opspattend zout water. In deze zone kunnen specifieke vegetaties voorkomen, bestaande uit zoutminnende en zouttolerante soorten. Hoewel de meeste van deze soorten in zowel de getijdenzone als de zone boven gemiddeld hoogwater geen beschermde status hebben in het kader van de Europese natuurregelgeving, wordt er in zowel nationale als de regionale beleidsplannen veel waarde gehecht aan het behoud van deze levensgemeenschappen.

2.2.3 Cultuurhistorie

Op en langs het traject bevinden zich geen cultuurhistorische waarden.

2.3 Overige aspecten

In de haven bevindt zich de aanlegsteiger voor het fiets-voetveer dat op gezette tijden vaart tussen Vlissingen en Breskens (overdag: halfuursdienst, 's avonds en in het weekend: uursdienst). Verder worden de haven en de promenade in de zomermaanden veelvuldig bezocht door recreanten. Ter hoogte van de oostelijke havendam staat op het duin een hotel. Vanaf het hotel loopt door het duin een wandelpad richting het strand. Op de havendammen zijn regelmatig sportvissers aanwezig.

3 Randvoorwaarden en uitgangspunten

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste randvoorwaarden en uitgangspunten samengevat die gehanteerd zijn bij de keuze en het ontwerp van de nieuwe bekleding en bij het gebruik na verbetering van de glooiing. Onder een randvoorwaarde wordt verstaan een gegeven dat van buitenaf aan het project Zeeweringen wordt 'opgelegd' en dat door het project niet kan worden beïnvloed. Het gaat o.a. om fysieke omstandigheden van golven en waterstanden en om vastgestelde wetten en regels. Binnen het (ruime) kader dat door de randvoorwaarden wordt gevormd, is het nodig een aantal verder inperkende uitgangspunten vast te stellen om een keuze van het type bekleding en het ontwerp ervan te kunnen maken.

3.2 Randvoorwaarden

3.2.1 Veiligheid

De dijk moet het achterliggende land bescherming bieden tegen overstromingen. Er is wettelijk vastgelegd dat de dijk sterk genoeg moet zijn om niet te bezwijken tot aan de fysieke omstandigheden gerelateerd aan een storm die een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 per jaar heeft. Deze veiligheidsnorm geldt ook voor de steenbekledingen (zie ook Paragraaf 2.1.4). Bovenstaande fysieke omstandigheden kunnen per dijkvak worden vertaald in een combinatie van een golfhoogte (H_s) en een golfperiode (T_p), horend bij een bepaalde waterstand. De golfhoogte en de golfperiode -bij elkaar de golfbelasting genoemd- zijn bepalend voor de minimale sterkte die de dijkbekleding moet krijgen. Er wordt gerekend met waterstanden tot het Ontwerppeil 2060, omdat de levensduur van de constructie ten minste 50 jaar moet bedragen. Het ontwerppeil voor het jaar 2060 ligt voor dit traject op 5,75 m boven NAP. De bijbehorende golfhoogtes (H_s) bedragen 1,90 m voor het deeltraject Promenade en 3,26 m voor het deeltraject Veerhaven. De bijbehorende golfperiodes (T_p) bedragen respectievelijk 12,64 s en 11,15 s.

3.2.2 Natuur

De Westerschelde is aangemeld als speciale beschermingszone (SBZ) in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor het verlenen van toestemming voor de uitvoering van ingrepen is het al dan niet optreden van significante effecten op de kwalificerende waarden van groot belang. Deze significante effecten moeten in eerste instantie worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, moeten de effecten worden gecompenseerd. Het voorkomen van kwaliteitsverslechtering en/of -verstoring met significante effecten geldt ook voor activiteiten buiten een SBZ; de natuurwaarden in een SBZ kunnen immers ook door

activiteiten daarbuiten (de zogenoemde externe werking) aangetast worden.

De bescherming van planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel voor ruimtelijke ingrepen relevante verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 13) als een zorgplicht (artikel 2). De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij principe'. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Veiligheid

Om vertragingen in ontwerp, procedures en uitvoering te voorkomen kiest het project Zeeweringen alleen voor bewezen technieken die goed uitvoerbaar zijn en goede voorwaarden scheppen voor beheer en onderhoud door de beheerder. Materialen en constructie moeten een levensduur hebben van ten minste 50 jaar.

3.3.2 Kosten

Gestreefd wordt naar zo laag mogelijke kosten in afweging met andere belangen.

3.3.3 Landschap

Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met landschappelijke aspecten. Deze zijn verwoord in de Landschapsvisie Westerschelde. Dit betekent dat er zo mogelijk rekening wordt gehouden met de wens van een donker gekleurde ondertafel en een licht gekleurde boventafel. Er wordt naar gestreefd om een lappendeken van materialen te voorkomen, dat wil zeggen dat de horizontale lijn in de overgang tussen ondertafel en boventafel dient te worden geaccentueerd en verticale lijnen zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Waar mogelijk moet de nieuwe bekleding visueel aansluiten op de bekleding op naastgelegen dijkvakken.

3.3.4 Natuur

Naast de randvoorwaarden die voortvloeien uit de natuurregelgeving geldt voor het Project Zeeweringen op grond van nationaal en regionaal beleid in principe het uitgangspunt dat de natuurwaarden op de dijkbekleding moeten worden hersteld en -indien mogelijk- verbeterd. De criteria om te kiezen tussen herstel of verbetering van natuurwaarden zijn niet in randvoorwaarden vastgelegd. Als

verbetering van natuurwaarden mogelijk is dan dient een afweging te worden gemaakt tussen de natuurwaarden en de kosten.

Door het aanbrengen van de nieuwe bekleding worden in alle gevallen de huidige natuurwaarden op de glooiing vernietigd. In een periode van enkele jaren zal de natuur op de nieuwe bekledingen zich weer ontwikkelen. Deze ontwikkeling wordt mede beïnvloed door het bekledingstype. Het zorgen voor herstel dan wel verbetering van de natuurwaarden betekent dus het scheppen van omstandigheden waardoor herstel respectievelijk verbetering van de natuurwaarden mogelijk wordt. Bij vervanging van de steenbekleding moet de nieuwe bekleding dus van een zelfde categorie (herstel) of een hogere (verbetering) zijn als de nu aanwezige.

Op basis van veldonderzoek adviseert de Meetinformatiedienst van Rijkswaterstaat Zeeland welke type bekleding moet worden toegepast om het herstel of verbetering van deze natuurwaarden te borgen. Voor herstel moeten in de getijdenzone, afhankelijk van de locatie, bekledingen in de categorie "voldoende" tot en met "redelijk goed" worden toegepast. Voor de zone boven gemiddeld hoogwater geldt hetzelfde.

3.3.5 Milieubelasting

Met betrekking tot het milieu is het uitgangspunt, dat milieubelasting zoveel mogelijk moet worden beperkt. Het project Zeeweringen streeft dan ook naar zoveel mogelijk hergebruik van aanwezige materialen. Dit geldt in de eerste plaats binnen het dijktraject zelf. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is het streven de verwijderde bekleding te hergebruiken op een ander dijktraject dat wordt verbeterd.

3.3.6 Overige aspecten

Met betrekking tot de overige aspecten kan worden opgemerkt dat het uitgangspunt is, dat er steeds getracht zal worden om eventuele geluidsoverlast en/of verkeershinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

4 Keuze ontwerp

4.1 Mogelijke oplossingen

Aangezien het hier gaat om een bestaand traject waarvan de reeds aanwezige steenbekleding moet worden verbeterd, zijn er geen alternatieven t.a.v. de locatie mogelijk. Het aantal oplossingsrichtingen is hierdoor beperkt. Deze moeten vooral gezocht worden in de diversiteit aan bekledingstypen.

Een van de uitgangspunten is dat de constructie een levensduur moet hebben van ten minste 50 jaar (zie ook 3.3.1). Op basis hiervan komen in principe de volgende constructies voor toepassing in aanmerking:

- 1) Zetsteen op uitvullaag:
 - a) (gekantelde) betonblokken,
 - b) (gekantelde) granietblokken,
 - c) (gekantelde) koperslakblokken,
 - d) basaltzuilen,
 - e) betonzuilen.
- 2) Breuksteen op filter of geotextiel:
 - a) losse breuksteen,
 - b) 'patroon' of 'vol-en-zat' met asfalt of dicht colloïdaal beton gepenetreerde breuksteen of vrijkomend materiaal (eventueel gebroken).
- 3) Plaatconstructie:
 - a) waterbouwasfaltbeton boven GHW
 - b) open steenasfalt boven GHW
- 4) Overlaag-constructies:
 - a) losse breuksteen
 - b) 'patroon' of 'vol-en-zat' met asfalt of dicht colloïdaal beton
 - c) gepenetreerde breuksteen of vrijkomend materiaal.

Als gevolg van de overige randvoorwaarden en uitgangspunten wordt het aantal toepasbare constructies verder gereduceerd.

4.2 Selectiecriteria

Bij de keuze naar het meest geschikte bekledingstype voor dit traject zijn in eerste instantie als criteria gesteld de in Hoofdstuk 3 geformuleerde randvoorwaarden en uitgangspunten.

4.3 Motivatie keuze

Deeltraject Veerhaven

Ontwerptechnisch gezien is er voor het deeltraject Veerhaven slechts één constructie, breuksteen gepenetreerd met gietasfalt, sterk genoeg

onder de maatgevende condities. Hierbij wordt voor de zone boven gemiddeld hoogwater echter niet voldaan aan het uitgangspunt dat de bekleding herstel van de daarop aanwezige natuurwaarden moet opleveren. Voor de getijdenzone is dit overigens wel het geval. Ter compensatie hiervan wordt de breuksteen, zowel in de onder- als boventafel, voorzien van een niet-vol-en-zat penetratie. Hierdoor wordt in de getijdenzone een verbetering van de op de bekleding aanwezige natuurwaarden gerealiseerd. Uit esthetische overwegingen worden de ter plaatse aanwezige betonblokken verwijderd. Hierdoor sluit de constructie beter aan op de aan weerszijden gelegen bekleding.

Deeltraject Promenade

De bekleding op dit deel van het traject bestaat uit betonzuilen, hoog 0,25 m, op een laag asfaltbeton, en betonzuilen, hoog 0,35 m, op een filterlaag. Als gevolg van de hoge randvoorwaarden en om aan te sluiten bij de opbouw van de bestaande bekleding worden de betonzuilen overlaagd. De zuilen met een hoogte van 0,25 m worden ingegoten met asfaltmestiek. De asfaltmestiek wordt afgestrooid met steenslag. De bestaande bekleding van betonzuilen hoog 0,35 m wordt geheel overlaagd met breuksteen. De breuksteen wordt vol-en-zat ingegoten met gietasfalt.

Het eventueel toepassen van betonzuilen in de boventafel is geen alternatief. Bij een maatgevende belasting zijn zelfs zuilen met een hoog eigen gewicht en de grootst mogelijke hoogte (0,50 m) niet voldoende.

Tabel 1 geeft een overzicht van de nieuwe bekledingen.

Tabel 1

Deeltraject	Bestaande constructie	Nieuwe constructie
Veerhaven	Betonblokken (oostelijk van veerfuik)	Gepenetreerde stortsteen met 'schone koppen'.
Promenade	Betonzuilen hoog 0,25 m	Ingieten met asfaltmestiek en afstrooien met steenslag
	Betonzuilen hoog 0,35	Overlagen met breuksteen gepenetreerd met gietasfalt of beton

5 Ontwerp en plan

5.1 Nieuwe situatie

In de Bijlage 2 t/m 4 zijn de dwarsdoorsneden van de nieuwe bekleding weergegeven.

5.1.1 Kreukelberm en teenconstructie

De bestaande kreukelberm en de teenconstructie blijven bij beide deeltrajecten intact. Bij de nieuwe constructie voor het deeltraject Veerhaven wordt de breuksteen doorgezet tot op de bestaande kreukelberm. Hetzelfde gebeurt bij de overlaging van de betonzuilen hoog 0,35 m in het deeltraject Promenade.

5.1.2 Gloomng

De als 'onvoldoende' beoordeelde bekledingen worden verbeterd door deze bekledingen te vervangen door zwaardere bekleding. In Tabel 1 (Paragraaf 4.2) is reeds een overzicht van de nieuwe bekleding gegeven.

5.1.3 Berm en onderhoudstrook

Het onderhoudspad rondom de veerhaven is voor een groot deel voorzien van betonblokken 0,50 x 0,50 x 0,15 meter. De blokken ten oosten van de veerfuik worden vervangen door waterbouwasfaltbeton met een laagdikte van 0,23 meter.

5.2 Voorzieningen gericht op uitvoering werk

Tussen 1 oktober en 1 april mag de gloomng niet worden opgebroken. De kans dat er schade optreedt als gevolg van de weersomstandigheden is dan te groot. Het overlagen van de betonzuilen in het deeltraject Promenade kan wel na 1 oktober plaatsvinden, omdat hiervoor de bestaande gloomng niet wordt aangetast.

De werkzaamheden zullen worden gestart vanaf begin september 2005. Voorbereidende werkzaamheden (plaatsen keten, opslag materiaal e.d.) vinden mogelijk eerder plaats. Indien het niet mogelijk blijkt om het werk nog op te starten in september 2005, dan zal de uitvoering starten per 1 april 2006.

5.3 Voorzieningen ter beperking nadelige gevolgen

5.3.1 Landschap

Het landschapsbeeld zal als gevolg van de werken niet worden gewijzigd. Maatregelen ter beperking van nadelige gevolgen zijn derhalve niet nodig.

5.3.2 Natuur

Om onbedoelde effecten bij de uitvoering te voorkomen is het van belang om bij de keuze van opslagterreinen en rijroutes aantasting van kwalificerende habitats (slik en duingebied) te vermijden. Het duin en slik in de nabijheid van het traject mag niet gebruikt worden voor opslag, aanleg van werkwegen of het tijdelijk parkeren van materieel of keten. De locatie waar de Bijenorchis voorkomt zal tijdens de uitvoering duidelijk gemarkeerd worden om te voorkomen dat hier transport plaatsvindt of materiaal en/of materieel wordt opgeslagen.

5.3.3 Cultuur

Er bevinden zich geen cultuurhistorische waarden op of langs het traject. Maatregelen ter beperking van nadelige gevolgen zijn derhalve niet nodig.

5.3.4 Overig

De aan- en afvoer van materieel en goederen kan geluidsoverlast of verkeershinder veroorzaken voor de omgeving (omwonenden, recreanten, nabijgelegen bedrijven). Door een zorgvuldige keuze van de transportroutes zal de verkeershinder tot een minimum beperkt worden. De startdatum van de werken (begin september 2005 of april 2006) ligt buiten het hoogseizoen. Hiermee wordt de overlast voor recreanten tot een minimum beperkt.

5.4 Voorzieningen ter bevordering LNC-waarden

5.4.1 Landschap

Er zijn geen specifieke voorzieningen getroffen om het landschapsbeeld te verbeteren.

5.4.2 Natuur

Er worden geen voorzieningen getroffen om de natuurwaarden langs het traject te bevorderen. Bij de ondertafel ter plaatse van het deeltraject Veerhaven worden de natuurwaarden op de glooiing weliswaar bevorderd, maar dit dient ter compensatie van het verlies aan natuurwaarden op de boventafel aldaar. Overigens gaat het bij de natuurwaarden die op de ondertafel verloren gaan niet om beschermde soorten.

5.4.3 Cultuur

Er worden geen voorzieningen getroffen om de cultuurhistorische waarden langs het traject te bevorderen.

6 Effecten

6.1 Landschap

De nieuwe bekleding past in het huidige landschapsbeeld. Er zijn dan ook geen (negatieve) effecten op landschappelijk gebied.

6.2 Natuur

Er worden geen effecten verwacht van de werkzaamheden op kwalificerende soorten en habitats van de SBZ Westerschelde, uitgaande van de voorgestelde mitigerende maatregel. Een uitgebreide toetsing in de vorm van de passende beoordeling, conform de Habitatrichtlijn, is dan ook niet aan de orde. Ook effecten op de door de Flora- en faunawet beschermde soorten worden door de mitigerende maatregel uitgesloten.

6.3 Cultuurhistorie

Er bevinden zich geen cultuurhistorische waarden op of langs het traject. Hierop zullen dus ook geen effecten optreden.

6.4 Overig

De overlast als gevolg van de aan- en afvoer van materieel en goederen is tijdelijk van aard en zal geen permanente gevolgen hebben.

7 Procedures en besluitvorming

7.1 M.e.r.-beoordeling

De werken aan het dijktraject zijn niet m.e.r.-plichtig op basis van het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994. De drempelwaarden, die in bijlage C bij het besluit worden genoemd, worden niet overschreden. De omvang van de activiteit (het werk aan de dijk) heeft namelijk een lengte van minder dan 5 km. Bovendien is ook de aanpassing van het dwarsprofiel van de dijk kleiner dan 250 m².

Op grond van het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994 (bijlage D) geldt voor een wijziging of uitbreiding van een primaire waterkering wel een m.e.r.-beoordelingsplicht. Ten behoeve hiervan wordt, voorafgaand aan de goedkeuringsaanvraag in het kader van de Wet op de waterkering, door de initiatiefnemer een m.e.r.-beoordelingsnotitie aan Gedeputeerde Staten aangeboden. Op basis van deze notitie besluit Gedeputeerde Staten of het al dan niet noodzakelijk is de procedure voor de milieu-effectrapportage te doorlopen.

7.2 Planvaststelling en goedkeuringsprocedure

De werkzaamheden zijn aan te merken als wijzigingen in richting, vorm, afmeting of constructie van een primaire waterkering. Volgens artikel 7 van de Wet op de waterkering heeft Gedeputeerde Staten op deze werken een toezichthoudende taak. De redenen voor het toezicht zijn de bewaking van de technische kwaliteit, van de veiligheid van de dijk en de integrale afstemming van maatschappelijke belangen.

De wet schrijft in artikel 8 voor dat bij de planvoorbereiding in elk geval Gedeputeerde Staten en Burgemeester en Wethouders worden betrokken. De betrokkenheid van Gedeputeerde Staten loopt via de ambtelijke contacten met de provincie in het kader van het project Zeeweringen. Het plan zal aan de gemeente Sluis worden voorgelegd en zonodig worden besproken.

Dit plan is opgemaakt door projectbureau Zeeweringen in overleg met het district Westerschelde van Rijkswaterstaat Zeeland. Op grond van artikel 18 en 19 van de Wet op de waterkering wordt door Gedeputeerde Staten een samengevoegde kennisgeving gedaan van het ontwerpplan, de aanvragen tot het nemen van die besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het plan en daarmee ingevolge artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht vereiste kennisgevingen. De terinzagelegging van alle vorenbedoelde stukken geschiedt o.a. op het Provinciehuis gedurende een periode van vier weken. Vervolgens zullen de ingekomen inspraakreacties en de visie van de beheerder daarop voor vaststelling aan de Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Zeeland worden voorgelegd. Het vastgestelde plan wordt op grond van artikel 21 van de Wet op de

waterkering ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten gezonden. Na goedkeuring wordt het dijkverbeteringsbesluit gepubliceerd tezamen met de bekendmaking van de besluiten die ingevolge artikel 18 lid 1 van de Wet op de waterkering nodig zijn met het oog op de uitvoering van het plan. Tegen deze gezamenlijke kennisgeving kan ingevolge artikel 24 van de Wet op de waterkering beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beroepstermijn tegen het besluit tot vaststelling van het plan door de beheerder, en ook het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten vangt ingevolge het vierde lid van artikel 24 eerst aan na die gezamenlijke bekendmaking.

7.3 Vogel- en habitatrictlijn

Op 24 maart 2000 is een groot deel van de Westerschelde definitief aangewezen onder de Europese Vogelrichtlijn. De Westerschelde is tevens aangemeld als een speciale beschermingszone voor de Europese Habitatrictlijn. De wettelijke verankering van de gebiedsbescherming in de Nederlandse regelgeving wordt naar verwachting gerealiseerd door een wijziging in de Natuurbeschermingswet. Het wetsvoorstel daartoe is ingediend en wacht op procedurele behandeling. De wettelijke verankering van de soortenbescherming uit de Vogel- en Habitatrictlijn is gerealiseerd in de in 2002 in werking getreden Flora- en faunawet.

Het verbeteren van de veiligheid tegen overstromingen is een dwingende reden van openbaar belang waardoor ingrepen in prioritaire habitats of habitats van prioritaire soorten zijn toegestaan.

Artikel 6 lid 3 van de Habitatrictlijn bepaalt dat voor elk plan of project dat niet direct verband houdt of nodig is voor het beheer van het relevante gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, een passende beoordeling gemaakt moet worden. Op basis van de handleiding van de Europese Commissie Beheer van Natura 2000 gebieden, is een dergelijke beoordeling gemaakt. De resultaten van de passende beoordeling zijn in dit plan meegenomen.

7.4 Vergunningen en ontheffingen

De beheerder draagt ervoor zorg dat zo spoedig mogelijk na het opstellen van dit plan bij de bevoegde bestuursorganen de aanvragen worden ingediend tot het nemen van de besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het plan. De beheerder zendt gelijktijdig het ontwerp-plan alsmede een afschrift van de aanvragen aan Gedeputeerde Staten. Waar nodig, zullen de hierna genoemde vergunningen en/of ontheffingen worden aangevraagd.

Flora- en faunawet/Natuurbeschermingswet

Indien blijkt dat voor de werkzaamheden, (de inrichting van) het werkterrein daaronder begrepen, een ontheffing noodzakelijk is

ingevolge de Flora- en faunawet, zal deze tijdig en gemotiveerd worden aangevraagd.

Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren

Indien blijkt dat door de werkzaamheden, (de inrichting van) het werkterrein daaronder begrepen, verontreinigende/schadelijke stoffen in het water terecht kunnen komen, een vergunning in het kader van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren nodig is, zal deze tijdig en gemotiveerd worden aangevraagd.

Wet milieubeheer (Wm)

Indien voor het werk aan het dijktraject, het werkterrein daaronder begrepen, gebruik wordt gemaakt van een Wm-vergunningsplichtige inrichting, zal deze, voor de duur van de werkzaamheden dat de inrichting daar aanwezig moet zijn, tijdig en gemotiveerd een milieuvergunning worden aangevraagd.

Bouw- en aanlegvergunning

Op grond van het bestemmingsplan is voor de werken aan de waterkering als zodanig geen Bouw- of aanlegvergunning vereist. Voor zover in het kader van de werken tijdelijke bouwwerken geplaatst dienen te worden, bijvoorbeeld een bouwkeet, zal daarin worden voorzien door middel van het tijdig (laten) aanvragen van een tijdelijke bouwvergunning ingevolge artikel 17 Wro en artikel 40 Woningwet.

Wegenverkeerswet/Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer

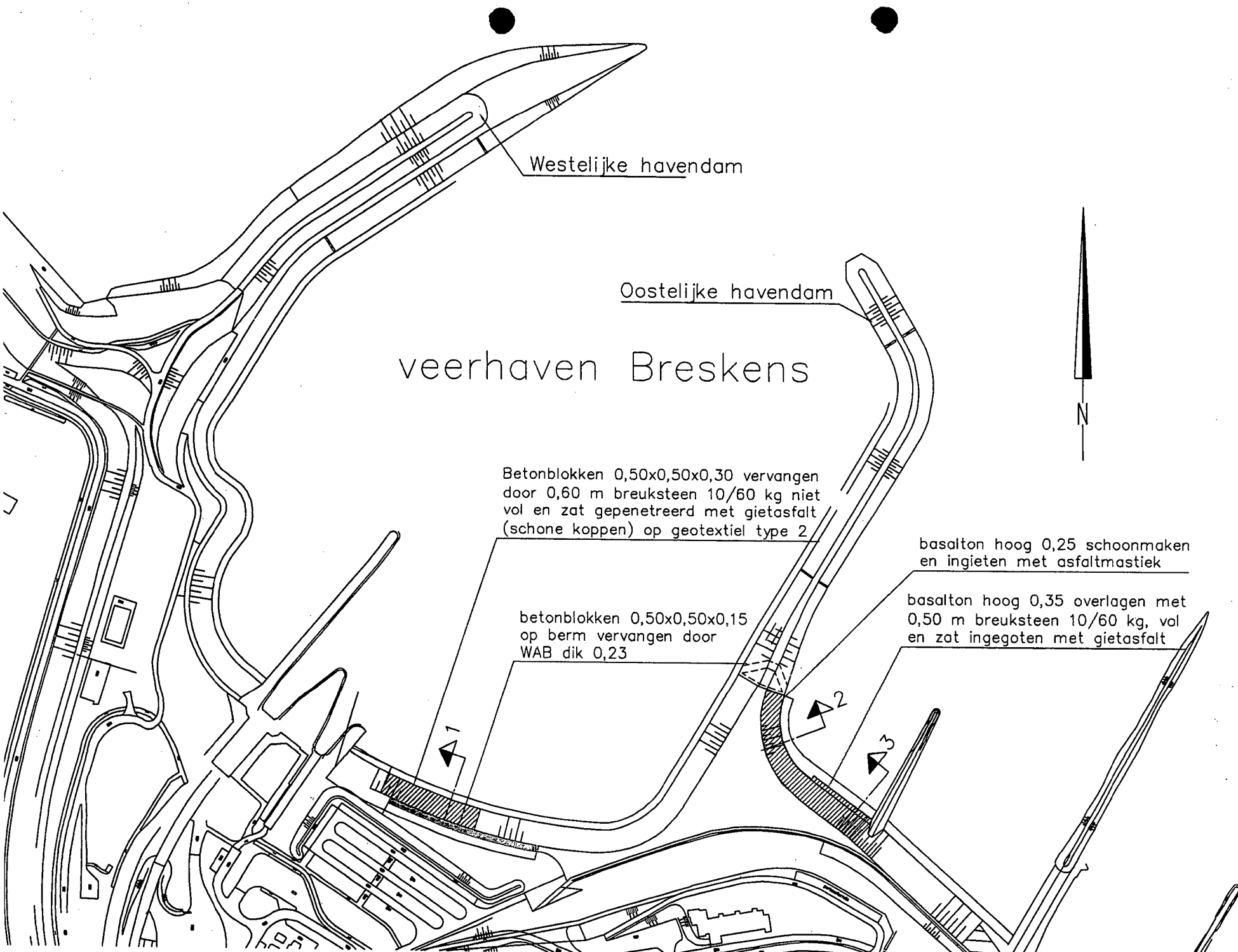
Het district Westerschelde van Rijkswaterstaat Zeeland wijst in de besteksfase (in overleg met de gemeente) de transportroutes aan. Wellicht dient er bij de uitvoering van de werken of bij de aan- en afvoer van materialen een tijdelijke verkeersmaatregel genomen te worden. Als de omstandigheden, die aanleiding geven tot het nemen van verkeersmaatregelen of het plaatsen van verkeerstekens, langer duren dan 4 maanden zal de wegbeheerder overgaan tot het nemen van verkeersbesluiten.

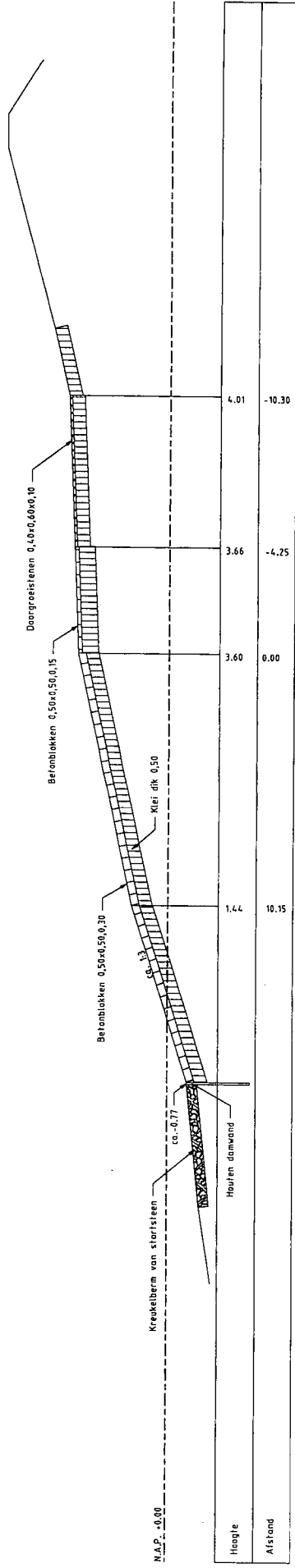
8 Referenties

- [1] Wet op de waterkering, Den Haag, 1996.
- [2] Leidraad Toetsen op Veiligheid
TAW, Delft, Augustus 1999.
- [3] Landschapsvisie Zeeweringen Westerschelde
Dienst Landelijk Gebied, November 1998.
- [4] Milieu-inventarisatie Zeeweringen Westerschelde,
versie 17 (definitief),
Bouwdienst Rijkswaterstaat, 23 mei 2001.
Documentcode PZDT-R-01144 inv.
- [5] Algemene ontwerpnota Voorbereiding dijkverbeteringen 2003,
versie 4 (definitief),
Projectbureau Zeeweringen, Goes, 18 juli 2003.
Documentcode: PZDT-N-03043 ontw.
- [6] Detailadvies natuurwaarden dijkvak Veerhaven Breskens
Meetinformatiedienst Zeeland, 25 januari 2005.
Documentcode PZDB-B-05026.
- [7] Ontwerpnota Dijkverbetering Veerhaven Breskens,
versie 3 (definitief),
Projectbureau Zeeweringen, Middelburg, 19 januari 2005,
Documentcode PZDT-R-04338 ontw.
- [8] Voortoets dijkverbeteringsproject Veerhaven Breskens aan de
Vogel- en Habitatrichtlijn,
Bouwdienst RWS, 26 mei 2005.
Documentcode PZDB-R-05043.
- [9] Soortenbeschermingstoets dijkverbeteringsproject Veerhaven
Breskens,
Bouwdienst RWS, 20 mei 2005.
Documentcode PZDB-R-05044.

Bijlage 1 t/m 4 - Figuren

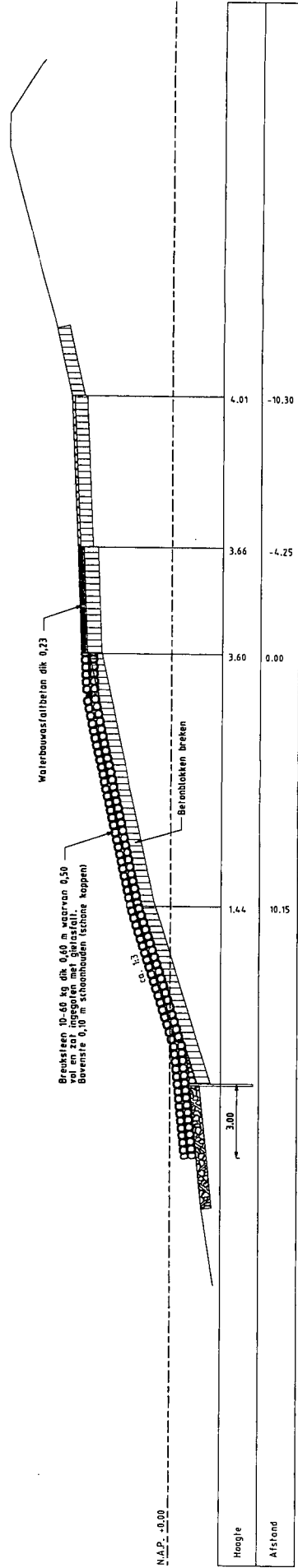
Bijlage 1:	Locatie projectgebied
Bijlage 2:	Dwarsprofiel 1
Bijlage 3:	Dwarsprofiel 2
Bijlage 4:	Dwarsprofiel 3

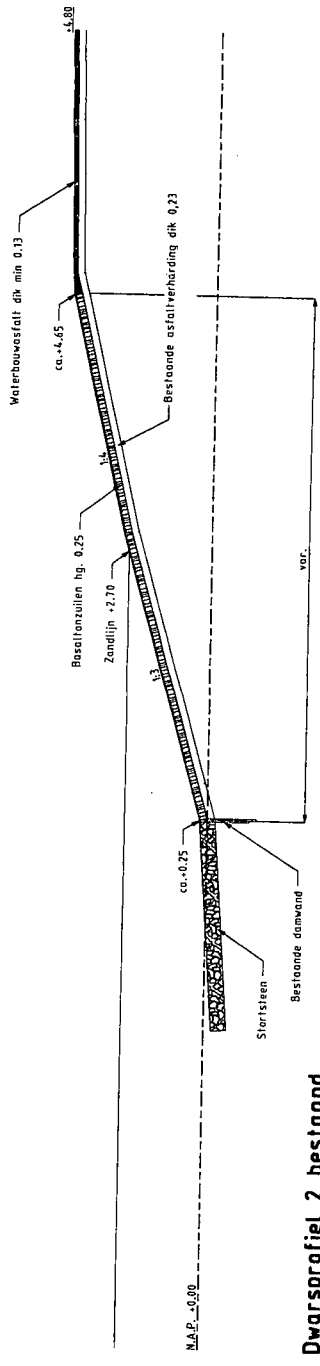
Dwarsprofiel 1 bestaand

Schaal 1:100

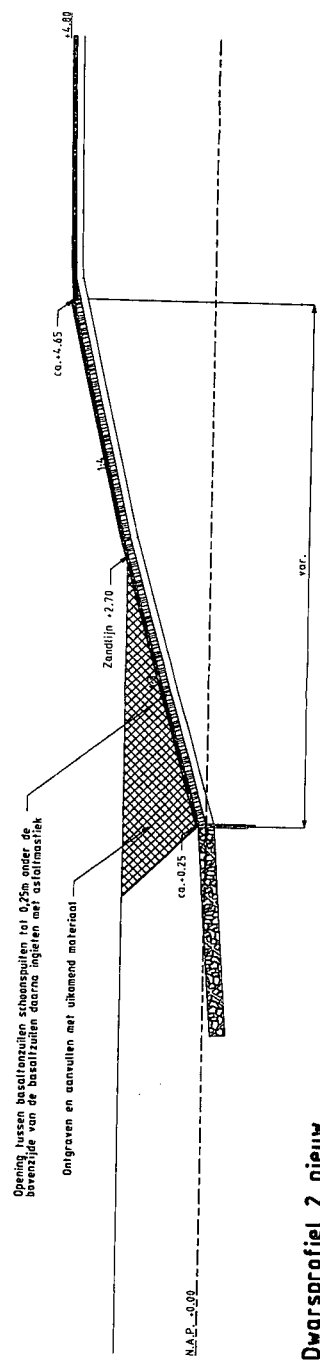

Dwarsprofiel 1 nieuw

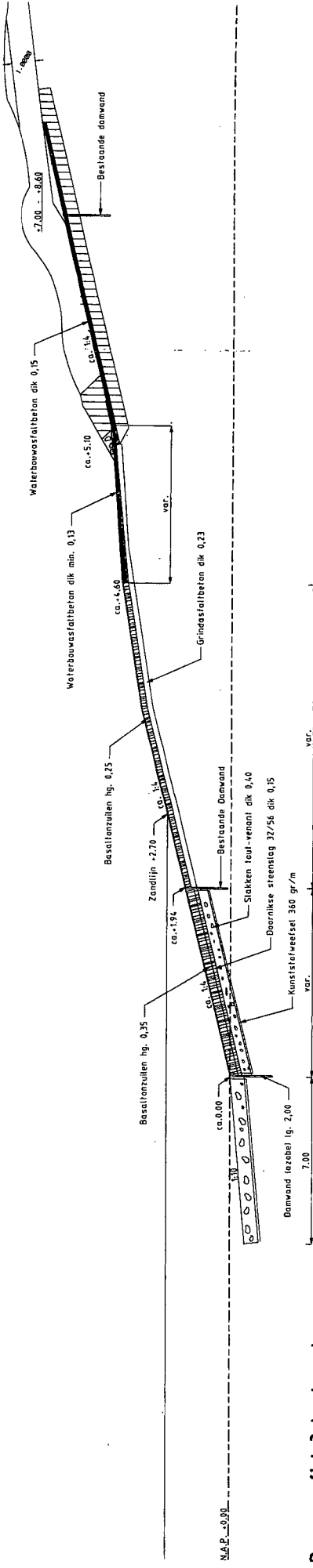
Schaal 1:100

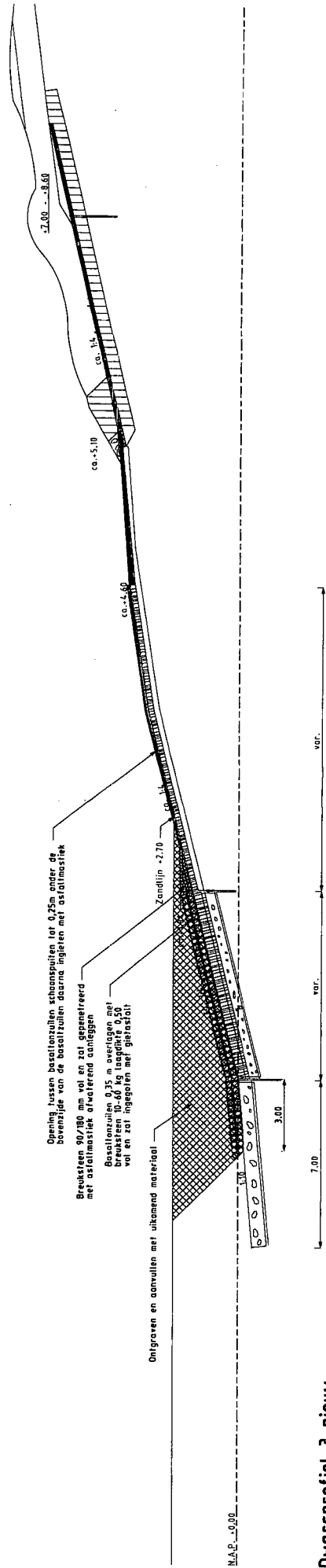
Dwarsprofiel 2 bestaand
Schaal 1:100

Dwarsprofiel 2 nieuw
Schaal 1:100

Dwarsprofiel 3 bestand
Schaal 1:100

Dwarsprofiel 3 nieuw
Schaal 1:100